

FRANC MILČINSKI:

Gašpar, Mihec in Baltazar.

Ilustroval Ivo Erbežnik.

(Konec.)

11. MAMICA, KJE SI?

ena se je zavzela in prestrašila: „Križani Bog! Kaj pa je, otročički?“ Obrnila se je k vojaku: „Ali so vaši?“

Vojak je iskal z roko in se dotaknil Gašparja. Potegnil ga je k sebi in ga pogladil po glavi. „Niso moji,“ je odgovoril ženi. „Ko ste pripovedovali o mrtvi materi svoje Jelice, so se fantički pač spomnili svoje matere in se jim je storilo inako. — Kje pa imate mamico?“ je vprašal Gašparja. „Ali je ni tu v drevoredu?“

„Ne,“ je odgovoril Gašpar in je ihteč vlekel mokroto skozi nos, „mamica je doma.“

„Torej ste sami tukaj? Kje ste pa doma?“

„Tam,“ je pokazal Gašpar.

„Tam,“ je pokazal Mihec na nasprotno stran.

Vojak je preudarjal: „Mamico bo skrbelo — kar koj inorate domov! Kdo ste pa pravzaprav, otročički?“

„Mi smo Khtača, Muhn in Duda,“ je hitel Mihec.

„Ne,“ je popravil Gašpar, „mi smo sveti trriije krrialji.“

„Sveti trije kralji?“ se je zasmel vojak. „Potem ste pa daleč doma. V jutrovi deželi. Dolga bo pot.“

Zasmejala se je tudi žena in ker sta se smejala ta dva, so se zasmejali tudi trije kralji, ki so imeli jok in smeh v enem mehu.

„Jaz sem Gašpar, ta je Mihec, ta je Baltazar,“ je povedal Gašpar.

„Tako, vidiš, zdaj se pa že razumemo. Nekaj smo že zvedeli. Pa še povej, kako se pišeš!“ je rekel vojak.

„Jaz ne znam pisati,“ je odgovoril Gašpar, „atek zna pisati.“

„Mamica tudi,“ je dostavil Mihec.

„Hm,“ je pomišljajl vojak, „kje ste pa bili prej, preden ste prišli sem?“

„Divji tighi so nas pheganjali,“ je povedal Mihec.

„Ni bil tigerrr, pes je bil,“ reče Gašpar.

„In sovhažnike smo phemagali,“ se je ponašal Mihec. „Vsi so bili mhtvi. Veš kaj, hiše so se kah podihale.“

„Ne,“ ga je zavračal Gašpar, „stražnik je bil hud, pa smo mu ušli.“

„Stražnika bo treba vprašati,“ je rekel vojak, „stražnik nemara pozna otroke.“

„K mamici, k mamici!“ so spet zavekali otročički.

Žena je vstala. „Grem jaz z njimi. Begunci smo vajeni iskati.“ Dotaknila se je vojakove roke: „Zbogom! — Slepi ste?“

„Slep!“

„Siromaki smo... Bog bo plačal vsem!“

„Bog!“

12. DOMOV!

Gospod Metod je prišel opoldne domov in je vprašal po otrokih.

„Na dvorišču se igrajo,“ je odgovorila gospa Cirila. „Reci jim h kosilu!“

Poklical jih je skozi okno; ker se mu niso oglasili, je stopil na dvorišče.

Otrok ni bilo na dvorišču.

Zaklical je ženo, žena se je prikazala pri oknu. „Otrok ni!“ je rekel.

„Ljubi moj Bog,“ je zatarnala gospa Cirila, „kje so pa? Da se jim le ni kaj pripetilo!“

Oglasila se je hišnica. „Protiv veži so šli. Mislila sem, da gredo gor v stanovanje, pa mi jih ni bilo več mar.“

„Treba jih poiskati,“ je rekel gospod Metod in je krenil na cesto. „Na katero stran se naj obrnem? Večkrat smo bili skupaj v nasadih; kaj, če so jo tudi sami tja mahnili? Če se le niso razkropili! Če mi le nista starejši dve buči kod pozabili Baltazarja malega!“

Skrbelo ga je.

Pa ko je prišel v nasade in v drevored, je že slišal: „E-hehehe-hohoho, mamica! E-aa-beee, mamica! Eee-ooo-uuu, mami-mami-mamica!“

„To so naši!“ je rekel. „Glas imajo še dober, nič ni hudega!“ Stopil je v kraj in čakal.

Vekajoči so prihajali semkaj po drevoredu in se za krilo držali stare žene z deklico v naročji.

„E-hehe, aaa, uuu!“ in od joka in solzá niti niso spoznali atka in bi bili šli kar mimo.

„Zapik!“ je vzkliknil gospod Metod.

Pa je na mah ponehal jok. Troje grl je zacvrčalo: „Atek, atek, atek — atek, atek, atek!“ — in so se mu obešali na roke in oklepali nog in je Baltazar mali sedel na tla, zakaj sedeč se je lahko bolj izdatno in temeljito radoval nego stoječ.

Gospod Metod ga je vzel v naročje in je bil sila hud. „Rompompom!“ je rekel, „kje se mi potikate, buče?“

„Veš kaj,“ je povedal Mihec, „šli smo v vojno.“

„Ti nič ne veš!“ ga je zavrnil Gašpar. „Vojna ni igrrrača. In sveče tudi prrodajaš, srrram te bodi! Atek, atek, atek, pojdimo hitrrro k mamicil!“

Baltazar mali se je pritisnil atku k licu, ga vprašal: „Kaj moj?“ in se opravičil, da mu ne more dati dudka: „Punca pupa dudo.“

Gospod Metod se je obrnil k ženi: „Hvala lepa, da ste mi jih po-
brali! Deca, zdaj pa te hitro domov! Mamico skrbi in juha je že mehka.
— Vaju tudi že čaka kosilo, kaj ne?“ je rekel ženi in je pobožal de-
klenci lice.

„Begunki sva,“ je odgovorila žena, „beguncev ne čaka kosilo.“
„Pojdite z nami!“ je rekel gospod Metod.

13. KAJ JE TREM KRALJEM PRINESLA VOJNA.

Mamica je kregala deco in jo poljubljala, oboje hkrati; otroci so
se jokali in smejali, oboje hkrati; atek pa je primaknil k mizi še en stol,
na mizo postavil še en krožnik in vse krožnike nalil z juho.

Gašpar je molil naprej, drugi za njim in je Mihec bil še vedno krivo-
verček, ker je v križu izpustil Sina.

Jedli so in žena begunka je pripovedovala grozoto vojne, ki je
zadela njo in njene svojce.

Gašpar in Mihec sta poslušala z velikimi očmi in sta se hodila pri-
tiskat zdaj k atku, zdaj k mami; Baltazar mali pa je božal Jelici boso
nožico in pravil, da ima punčka njegov dudek, in ga ni maral več nazaj.

Gospa Cirila je pogledovala zdaj svoje tri, zdaj begunsko deklico in
je grizla solze.

„Veš kaj, mamica,“ je rekel Mihec, „kupi punčko, bo phi meni
ajčkala.“

„Prri meni!“ je rekel Gašpar.

„Moja, moja!“ je božal Baltazar Jelico, ki se je bila najedla juhice in
se je veselo smečkala.

„Kupi jo, kupi!“ sta silila Gašpar in Mihec.

Mamica je molčala in si brisala solze; žena je poljubljala punčko
in jo oblivala s solzami.

Gospod Metod je rekel: „Otroci, punčka bo predraga, žena je
ne da.“

Gašpar je plesal okolo atka: „Atek, v hrrranilniku imam denarr. Polno denarrnja. Vzemi in plačaj!“ Stopil je k ženi in ji pogledal prosee v oči: „Koliko pa hočete zanjo?“

„Ni tistega denarja,“ je rekla žena, „da dam zanj svojo vnuko. Za denar že ne! Za ljubezen bi jo pa dala.“

„Ne vem“, je pomišljjal gospod Metod, „punčka se bo bala; zbudil jo boš, Mihec, ko se ves ljubi dan tako grdo dereš.“

„Ne bom se več drrrr!“ je rekel Mihec in je s tako vnemo izpregovoril to obljubo, da se mu je posrečil r. „Atek“, je vzkliknil, „jaz že znam r. Rrrraca!“

„Če je pa tako“, je dejal gospod Metod, „potem že ni drugače, nego da vzamemo punčko“. Pogledal je gospo Cirilo. „Kaj ne, mamica, rajši štiri otročičke, kakor pa nobenega“.

Gospa Cirila je molče pokimala. Lice se ji je smejala in jokalo hkrati.

Žena begunka je vzela punčko z naročja, da so jo po vrsti poljubili Gašpar in Mihec in Baltazar mali, in potem jo je posrčkala še gospa Cirila, gospod Metod pa se je useknil v robec, da je kar zatrobentalo, in tako so trije kralji dobili nenadoma sestrico in so je bili jako veseli!

„Kdo bo pa zdaj varoval vas štiri“, je rekel gospod Metod, „ko ste mi že trije pričeli uhajati?“

Gospa Cirila je pogledala ženo begunko in le-ta je rekla: „Če imate kotichek zame, ne bom vam v nadlego.“

In popoldne jih je šlo že vseh pet skupaj v nasade: žena begunka, trije bratci in nova sestrica, in slepi vojak je spet sedel na svoji klopi in se je jako veselil, ko so mu povedali vso zgodbo.

Gašpar pa topot že ni bil več general s čako in sabljo in ni več streljal in podiral, ampak je imel s sabo škatlico z opekicami in je zidal hišico. Za vsakega je postavil eno, še slepi vojak je dobil svoj dom.

V gozdu.

Skrij me, gozd, v naročje svoje
in uteši srce moje,
ki počitka si želi.

V tvojem sanjajočem rajju
sapica mi bo pihljala
in bo moje trudne misli
v blagodejni sen zibala.

Šumi, listje; pripogibaj
se, vejevje, nad menoj,
daj, odeni me z zelenjem,
saj že mnogokrat s teboj
sem kramljala, uživala
v senci blaženi pokoj!
Gozd, ti si prijatelj moj.

J. Klanšek.

